KURJER WARSZAWSKI

D. 19. Stycznia. — Rok 1838. Piątek. № 18. Jutro, ŚŚ. Fabjan i Sebastjan. Dziś, Ostatnia Kwadra.

Wczoraj iako w uroczystość Świętej pamiątki Chrztu ZBAWICIELA w *Jordanie*, na solennem Nabożeństwie pontifikalnie odbytem w Kaplicy zamkowej, znajdowali się JO. Feldmarszałek Xiążę *Warszawski*, Jenerałowie, Urzędnicy, Oficerowie; poczem Duchowieństwo i wszyscy obecni, z chorągwiami i wojskiem udali się przez Taras zamkowy na obrzęd święcenia wody. Odgłos armat towarzyszył hymnom dziękczynnym. Także przy licznem zgromadzeniu pobożnych, odbyła się nad Wisłą processja z Kościoła XX. *Bazyljanów;* celebrował JW. JX. Prałat Dziekan Kapituły Chełmskiej, Professor Akademji Duchownej. Kazanie miał X. *Uścieński*, zgromadzenia XX. Augustjanów. — Postanowieniem N. PANA d. 2/14 z. m. otrzymali wiecznemi czasy na dziedzictwo z takiemi prawami i użytkami z iakiemi Skarb posiada: Jenerał-Lejt: *Gersztenzweig*, dobra *Królowe-Krzesło*, w obw: Kalwaryjskim, do wysokości czystego rocznego dochodu złp. 15,000. Jenerał-Lejt: Baron *Offenberg*, dobra *Kidule*, w obw: Marjamp:, złp. 15,000. Jenerał-Lejt: *Manderstern*, dobra *Poiewoń*, w obw: Kalwar:, złp. 15,000. Jenerał-Maior Baron *von Tornau*, dobra *Poszejmonie*, w obw: Kalwar:, złp. 8000. Jenerał-Maior *Baranow*, dobra *Księżomierz*, w obw: Zamoj:, złp. 8000. Dyrektor Wydziału w Kom: Rząd: S. W. D. i O. P. 4tej klassy *Bołgowski*, dobra *Radzieiowo*, w obw: Kuiaw:, złp. 8000. Pułkownik *Sikstel*, dobra *Posadnie wielkie*, w obw: Kalwaryj:, złp. 5000. Pułkownik *Adlerberg* 2gi, dobra *Łankupiany*, w obw: Kalwar:, złp. 5000. Pułkownik *Szatow*, dobra *Dobliszki*, w obw: Kalwar:, zł. 5000. Pułkownik *van der Launic*, dobra *Luliszki*, w obw: Kalwar:, złp. 5000. Pułkownik *Norwert*, dobra *Nowopol*, w obw: Kalwar:, złp 5000. Pułkownik *Bodisko* 2gi, dobra *Siennica Królewska*, w obw: Krasnostawskim, złp. 5000. — Wczoraj był świetny wieczór tańcuiący u JW. Hrabiego *Alexandra Potockiego*, na którym znajdowali się JO. Xtwo Warszawscy, znakomite Osoby stolicy i liczne zgromadzenie osób wyższego towarzystwa. JW. Hrabina *Franciszkowa Potocka* przybrana Gospodyni czyniła honory tej zabawy. — Wczoraj w Redakcji Kurjera złożono dla Jnst: mor: zanied: dzieci zł. 29, od nierzetelnego rzemieślnika ściągnięte, a należne Obywatelowi przybyłemu z prowincji, przez tegoż ofiarowane na cel dobroczynny. — Onegdaj w Kościele XX. *Piiarów*, odbył się obrzęd zaślubin JPana Józefa *Krogulskiego* Kompozytora i Artysty muzy: z JPanną Ludwiką *Gargulską*. — W *Sklepie ubogich* na Krakow: Przedm: złożono kilkanaście piór w różnych kolorach do ubiorów damskich, 8 i ćwierć łokcia 5 ćwierciowej materji perskiej, i Szal malinowy francuzki używany; a że te przedmioty mogą być w teraźniejszej karnawałowej porze użyte, osoba zostaiąca w potrzebie, uprasza litościwe Damy o zakupienie. — Drugi zeszyt półroczny Tomu XIIIgo *Sylwana*, wyszedł z druku. Obejmuie: 1) Opisanie klonu krzewowego z ryciną; 2) Dalszy ciąg Uprawy lasów; 3) Dalszy ciąg Użytkowania lasów; 4) Dalszy ciąg Zachowania lasów; 5) Dokończenie Jnstrukcji do postępowania w processach possessoryjnych, i 6) Rocznik Administracji leśnej Rządowej na r. 1838. Zeszyt Iszy półroczny następnego Tomu XIV, wyjdzie w Lipcu r. b. Od połowy tomu Xgo, od którego nowy wykład nauk leśnych zaczął się, pozostało ieszcze kilka exemplarzy, które dla chcących prenumerować, po cenie prenumeracyjnej odstąpione być mogą. — *Podziękowanie Starców 80cio-letnich.* Jeźli szczere wyrazy pochodzące z wdzięcznego serca, mogą

choć w części nagrodzić łaski Dobroczyńców, Szanowni Mężowie, Wy którzy swym darkiem na ręce W. *Gąsiewskiego* przyłożyliście się do osłodzenia naszego nieszczęścia, raczcie przyiąć najszczersze nasze podziękowania wdzięczności. A Ty szanowny Dobrodzieiu iakąż od Nas odbierzesz nagrodę; BÓG tylko odpłacić może Ci swem błogosławieństwem za Twoie starania i ojcowską dla nas opiekę. *Zajdlicz.*

— Onegdaj w piwnicy posessji Nr 2325, przy ulicy Pawiej znaleziono powieszonego człowieka.

— Optyk *Bachmann*, mieszkaiący na *Podwalu* pod Nr 522, wywięzuiąc się z obowiązania swego w Kurjerze Warsz: Nr 343, *co do użycia szkieł dla krótko widzących*, tak metodę tę skreśla: Natury żaden Optyk nie zmieni, pomódz iej tylko może; przez dobrze urządzone i dobrane szkło nada krótko widzącemu siłę dalszego lub bliższego rozpoznawania przedmiotów. Żadne oko nie ma tyle stopniowania i tyle odcienień, ile oko krótko widzące; Optyk znaiomy sam tylko takowe ocenić może. Dla przestrogi i dla własnego każdego w potrzebie zastosowania się tedy następne czyni w ogólności uwagi. Przystępuiąc któtko widzący do dobioru dla siebie szkieł, musi mieć 2 widoki na celu: czy chce rozpoznawać przedmioty z *daleka* czy z *bliska?* W pierwszym przypadku, winien tak dobrać szkła, ażeby *cokolwiek zmniejszały* przedmioty, ieżeli chce takowe w odległości wyraźnie rozpoznać. Strzedz się zatem musi aby nie używać szkieł bardzo iasno lub zbyt dobitnie przedmioty wydaiących, gdyż ten chwilowy dobiór da mu wkrótce uczuć w oczach draźnienie, kłucie i inne dolegliwości, a sam wzrok iego przesilony dłużej szkła takowego znieść nie będzie mógł. (Co do dobioru i użycia konserwów na bliskość, i szkodliwe skutki z użycia szkieł dobranych na odległość, a użycia takowych do czytania, w późniejszym nastąpi Kurjerze). — Wczoraj w teatrze Rozmaito: przywołani: po *Dwie przeciw iednemu* JP. *Żółkowski* i JPanna *Werowska*.

W *Petersburgu* za zezwoleniem N. PANA utworzono Towarzystwo maiące na celu zachęcenie Artystów; Komitet tego Towarz: ogłosił, że kilkakroć w ciągu roku będzie loterja, na którą artyści mogą dawać swe płody malarskie.

Anglja. — P. *Okonel* zachorował na zapalenie gardła. — Poseł portug: w *Londynie* ogłosił, że ze strony iego rządu maią być podane warunki względem wyrestaurowania portu w *Oporto.*

Francja. — Jenerał *Galloa* mianowany dowódzcą w *Oranie.* — Na tegorocznem posiedzeniu izb będą przedstawione wnioski względem poprowadzenia kolei żelaznych do *Hawru* i do granicy belgickiej. — Królewna *Marja* przesłała Królewiczowi Xięciu *Nemur* obraz przedstawiaiący zdobycie *Konstantyny*, przez nią malowany. Artyści, którzy byli na miejscu wspierali ią w tej pracy. — Proces *Widoka* będzie iednym z najznaczniejszych tak nazwanych *olbrzymich.* 5,000 ksiąg aktowych zabrano celem wyśledzenia dowodów iego winy, a prócz tego wezwano 3,000 świadków (!), po większej części zamieszkałych na prowincji. — P. *Fabricjusz* Aient legacyjny Króla Hollend:, wróciwszy przed kilką dniami z teatru, zastał w swoim gabinecie nieznaiomego, który natychmiast uciekł przez drzwi poboczne. P. *Fabricjusz* miał w swoim kantorku wiele pieniędzy w papierach, lecz złodziej nie miał tyle czasu, aby mógł co ukraść. — Dzienniki są napełnione opisami samobójstw i innych zdrożności, wynikłych po ostatnim wieczorze, kiedy domy gry były ieszcze otwarte.

Niemcy. — Dwór Saski przywdział 12 tygodniową żałobę po zejściu Xięcia *Maxymiljana* Ojca Króla. — Xiążę Paweł *Esterhazy* Poseł austrjac: przy dworze angiel: odjedzie dopiero na wiosnę do miejsca swoiego urzędowania. — 8 b. m. zapadła się średnia część sklepienia Kościoła ewangielickiego w *Erfurcie.* Przed kilką ieszcze laty uderzył piorun w ten kościoł maiący iuż lat 600 i nadwerężył filary dźwigaiące sklepienia, w chwili zaś zawa-

lenia się znajdowali się w kościele architekci i inne osoby w liczbie 50 celem zrewidowania miejsc uszkodzonych; krzyk wyrobnika ostrzegł ich wcześnie o niebezpieczeństwie, obecni rychło się schronili, a tuż za niemi runęła wspaniała budowa. — Trzeci syn Arcy-xięcia *Karola*, Kapitan w marynarce austrjackiej, zachorował nagle w *Wenecji* na febrę nerwową. Ojciec iego pośpieszył natychmiast do *Wenecji*.— 4go b. m. wybuchł pożar w praterze w *Wiedniu*. Budka służąca do przechowywania żywności dla ieleni, została zapaloną zapewne z fajki strażnika. Nieszczęśliwy przypłacił życiem swoią nieostrożność, albowiem z pod gruzów wydobyto iego ciało iuż spalone. — W *Minsterbergu* widziano 3 b. m. wieczorem meteor, który swoiem światłem o wiele przewyższał światło księżyca. — Jedna z gazet niemieckich czyni uwagę, iż kolcie żelazne są w lecie bardzo niebezpieczne, gdyż żelazo łatwo przyciąga pioruny.

Rozmaitości. — W zeszłym roku dano na teatrach paryzkich 292 nowych dzieł, szczególnie w marcu i lipcu ilość ich była największą, gdyż dochodziła do 28. Teatr przy bramie S. *Antoniego* dostarczył najwięcej, bo 34, czyli o 4 mniej niż w r. 1836. Królewska akademja muzyczna dała tegoż roku 3 dzieła: iedną operę i 2 balety; teatr francuz: przedstawiał 11, opera komiczna 7, a włoska 3 nowe dzieła. Liczba autorów dochodzi 212, (roku 1836 było tylko 188); najznakomitsi są: *Teolą* autor 13 dzieł; *Aniset* i Karol *Denoje* 11; *Baiar*, *Djupor* i Marcin *Lybiz* 10; *Koniard* 9; *Skrib* 8; *Denery*, *Simonę*, *Wandebuch*, *Dewerże* i *Warę* 7; *Djuwer*, *Lozan*, *Melwil*, *Majllan* i *Granże* 6. Jnni którzy tylko pisali po 5, 4 i t. d. wcale nie są wymienieni. Z Kompozytorów odznaczyli się: *Ober*, *Mąpu*, Albert *Grizar*, Ambroży *Tomas*, Adolf *Adam*, *Onslow*, Eugenjusz *Prewost*, *Nidermaier*, *Mąfor*, w ogóle 8; (roku 1836 było 14). *Ober* ma nad temi wszystkiemi pierwszeństwo. — Listy prywatne zapewniaią, że *Sztraus* zamyślał na 12 b. m. iuż być z powrotem w *Wiedniu*. — P. *Kirchner* znany w Warszawie, przedstawia obecnie role gościnne w *Wiedniu*. — Cieśla powołany był na świadka w sprawie gwałtownej napaści. Adwokat strony przeciwnej chąc pomięszać mu szyki, zapytał: „iak daleko stał w chwili gdy napaść została wykonaną? Bardzo ozięble odpowiada świadek: „4 stopy 5 i pół cala.“ Skądże możesz wiedzieć tak dokładnie? zapytał znowu sędzia. „Pomyślałem wówczas, odpowiada cieśla, że może jaki ciekawy o to mnie zapyta.“ — Modniś rozgniewany na swoiego kolegę, poszedł do iego mieszkania i przylepił na drzwiach kartę z ogromnym napisem: *Baran*. Nazaiutrz tenże modniś widzi że iego kolega wchodzi do niego z grzecznemi ukłonami: „Cóż to znaczy?“ pyta swoiego gościa. „Przebacz Pan, odpowiada przybyły, byłeś tyle łaskaw i zostawiłeś wczoraj na moich drzwiach swój *adres*, przyszedłem przeto z wizytą dowiedzieć się czego pan żąda?“ — Gazety drezdeńskie donoszą, że Pani *Szreder Dewrjen* straciła wiele na swoim głosie, i że może się skłoni, aby ze śpiewaczki zamienić się w aktorkę(?) — Koniuszy pewnego znakomitego pana, przyiechawszy do prowincjalnego miasteczka, otrzymał zlecenie przywołać kowala, celem zrewidowania pańskich powozów czy nie są uszkodzone. Ponieważ zaś mimo wszelkiego szperania nie można było wynaleść żadnego uszkodzenia, a rachunek koniecznie był wymagany, przeto kowal ułożył następuiący: „Za podczołganie się pod 3 powozy zł. 1; za wyczołganie się wstecz zł. 2; za 2 krotne uderzenie się w głowę pół złotka; za wbicie gwoździa zł. 1; za uderzenie młotem na palec pół złotka; na wódkę zł. 1; na piwo zł. 3. Summa zł. 8. Pan otrzymawszy tak oryginalny rachunek zapłacił drugie tyle. — Dzienniki angielskie tak opisuią sławnego autora Edwarda Lyttona *Bulwer*: Jest wysoki i wydałby się ieszcze wyższym gdyby nie chodził

zgarbiony; ma długie, iasne, kędzierzawe włosy; iego twarz pogługowata, wyrazista; iego oczy duże, łzawe i iakby nie ruchome wcale o nim nie świadczą, że iest tak znakomitym pisarzem. Powodzenie iego romansów otworzyło dla niego wstęp do wyższych towarzystw Nosi się wytwórnie, a kiedy wychodzi, powiewaią około niego długie poły przepysznego surduta podbitego atłasem i axamitem; prócz tego nosi iasne spodnie, buty lśniące i balansuie w ręku laskę z kosztownem ozłoceniem. Posiada dumę nadzwyczajną, a cudzoziemcom często go odwiedzaiącym nie okazuie zbytniej grzeczności. — Teatr *francuzki* w *Paryżu* wkrótce znowu przedstawi drammy Wiktora *Hugo:* „Hernani“ i „Marją *Delorm*“, albowiem dyrekcja tameczne sceny została do tego zmuszoną przez autora po przegraniu z tymże znanego procesu. — Aktor *Forrest* otrzymał w *Nowym Jorku* za 20 przedstawień 120,000 zł.! — Na teatrze przy bramie *Ś. Marcina* dosyć dobrze się podobała dramma: „Niawolnica *Andrea.*“

PRZYIECHALI do WARSZAWY.

Załuski Anto: Hra: z Wodyń; Domaszeski Jgna: Dzie: z Domaszewicy; Dworzyński Wacław Dzie: z Ząbki; Pochała Emil: Dzie: z Kusow; Sułowski Ad: Dzie: z Rylska; Barwiński Xawe: Dzie: z Dubowa.

D O N I E S I E N I A.

Dnia 17 b. m. zgubione zostały następuiące PAPIERY: Assygnacja Rządu Gubern: Mazow: z d. 31 Grud: 1837/11 Stycz: 1838 za Nrem 18,217/1,038, do której był dołączony kwit na takąż summę przez P. Józ: Janasch pod dniem 15 t. m. wystawiony, oraz 2 Reskrypty K. R. S. W. D. i O. P., przy których znajdowały się Dowody w ięzyku rossyjskim. Uczciwy znalazca raczy oddać wspomnione papiery do domu na Solcu Nr 2921 lub też do Drukarni Kurjera, za przyzwoitem wynagrodzeniem, żadnego bowiem użytku z tychże papierów zrobić nie można, gdyż potrzebne zastrzeżenia w tym względzie już nastąpiły.

Dnia 18 b. m., zgubiony został Puljares czerwony, safjanowy, nowy, używany, w którym się znajdowały różne Losy do 1ej klassy 51 Loterji klassy:; łaskawy znalazca raczy się zgłosić pod Nr 964 przy ulicy Granicznej w domu narożnym do Pana Raszynera Rządcy tegoż domu, oprócz wdzięczności otrzyma przyzwoitą nagrodę ieżeli żądać będzie. *A. J. Goldberg.*

Nadszedł świeży transport KAWJORU Astrachańskiego do Składu Towarów Rossyjskich w domu Petyskusa.

☞ Na szosse Brzesko-Litewskiej, pomiędzy Kałuszynem a Siedlcami, zgubiono w tych dniach PACZKĘ skórzaną żółtą, w której się znajdowało 4 Peruki nowe, 2 używane, 2 Głowy drewniane do peruk i 2 Żelazka stalowe do kręcenia włosów; ktoby ie znalazł i przystawił albo do P. Przybylskiego Fryzjera mieszkaiącego w Warszawie na Krakowskiem Przedm: w pałacu Tarnowskich, lub do Restauratora w mieście Siedlcach P. Luperiniego, odbierze nagrody Rubli srebrnych 18.

Biedny Służący maiący żonę i dzieci, wczoraj zgubił CZEPEK blondynowy wraz z wązką blondyną w papierze spiętym szpilkami. Uprasza pokornie znalazcę o oddanie pod Nr 1076, przy ulicy Sto Jerskiej do domu Mencla na 2gie piątro od frontu, za nagrodą zł: 30.

Osoba iadąca za kilka dni do Moskwy extrapocztą, życzy mieć wspólnika podróży, lub ktoby iechał do tegoż miasta swoim ekwipażem i życzył zabrać z sobą też osobę, raczy się w tych 2ch przedmiotach zgłosić do Cytadelli do Kancellarji pułku Nieprowskiego.

BILLARD ze wszystkiemi Rekwizytami iest do sprzedania pod Nr 413 Lit: G. przy Saskim ogrodzie.

Dziś rano zimna stopni 13. Wczoraj w południe 14.

TEATR WIELKI. Jutro 11ty raz *Robert djabeł*, (ieżeli mróz nieprzeszkodzi.)

TEATR ROZMAITOŚCI. Dziś *Ambasador* i 7 raz *Mina córka burmistrza.*

Dziś familja *Protzin* grać i śpiewać będzie od godzi: 5 do 10 w Kawiarni w Hotelu Polskim.

Tyrolczykowie *Hauser* i *Mittreiter* uprzyiemnią dzisieyszy wieczór śpiewem i grą na Cytrach, w Kawiarni w domu W. Grabowskiego przy ulicy Miodowej od godziny 5 do 10tej.

Dziś w Kawiarni w gmachu Teatralnym pod filarami, familja *Szmitów* grać i śpiewać będzie.

Dziś w Kawiarni pod Lwem Nr 427 na Krakowskiem Przedmieściu na 1m piątrze, gdzie goreie czerwona lampa, grać i śpiewać będzie Paulina *Prajs* i Siostry *Zenger* od godziny 5 w wieczór.

Dziś w Kawiarni na rogu ulic Bielańskiej i Tłómackiego w domu Lilpopa Nr 600, familja *Budlarów* grać i śpiewać będzie od godziny 5 w wieczór.